

із насильницьким зникненням людини, потребує окремої уваги законодавця.

Список використаних джерел

1. Задоя К. П. Визнання насильницького зникнення злочином *sui generis* за кримінальним правом України : *pro et contra. Право і громадянське суспільство*. 2015. № 4. С. 59–73.

2. Конвенція ООН проти катувань та інших жорстоких, нелюдських чи таких, що принижують гідність, видів поводження та покарання від 10.12.1984. *Відомості Верховної Ради Української Радянської Соціалістичної Республіки*. 1989. № 13. Ст. 108. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_085#Text.

3. Кримінальний кодекс України : Закон України від 05.04.2001 № 2341-III. *Відомості Верховної Ради України*. 2001. № 25–26.

4. Міжнародна конвенція про захист усіх осіб від насильницьких зникнень : прийнята резолюцією 61/177 Генеральної Асамблеї ООН від 20.12.2006. URL: zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_154.

5. Про внесення змін до Кримінального кодексу України щодо удосконалення відповідальності за катування : Закон України від 01.12.2022 № 2812-IX. *Голос України*. 2022. № 263.

6. Про правовий статус осіб, зниклих безвісти : Закон України від 12.07.2018 № 2505-VIII. *Відомості Верховної Ради України*. 2018. № 38, С. 5, ст. 280.

Джу́жа Анастасія Олександрівна,
кафедри кримінології та кримінально-
виконавчого права Національної академії
внутрішніх справ, доктор юридичних наук,
професор

ВІКТИМОЛОГІЧНА ПОЛІТИКА ПІД ЧАС АГРЕСИВНОЇ ВІЙНИ

Формування в Україні дієвої віктимологічної політики (стратегічне завдання всієї віктимологічної профілактики), спрямованої на забезпечення віктимологічної безпеки населення. Це особливо важливо під час тривалої агресивної війни, яку веде Р.Ф. проти України.

Віктимологічна політика – це діяльність держави, широкого кола її суб'єктів, що здійснюється на правовій основі з відповідним ресурсним забезпеченням, адекватним існуючій віктимологічній ситуації в країні, та об'єднує різні за характером стратегічні і тактичні профілактичні заходи, спрямовані на підвищення рівня віктимологічної безпеки суспільства, правове виховання і навчання населення,

удосконалення механізму соціальної реабілітації жертв і відшкодування заподіяної їм шкоди, забезпечення взаємодії, узгодженості та координації дій правоохоронних органів усіх рівнів, центральних і місцевих органів виконавчої влади та громадськості, їх цільове орієнтування та захист потерпілих [1, с. 142–143].

Віктимологічна політика, спрямована на забезпечення віктимологічної безпеки (з урахуванням віктимологічного потенціалу), може бути реалізована в межах кримінологічної політики.

Головне призначення віктимологічної політики держави полягає в забезпеченні реального стану захищеності осіб (передусім найбільш віктимних категорій – дітей, жінок осіб похилого віку, інвалідів і т.п.) від найрізноманітніших загроз, шляхом зниження їх віктимності, а також послаблення негативного впливу віктимогенних та інших факторів і ситуацій [2, с. 119–120].

У сукупності вирішення цих завдань становить тактико-методичне забезпечення віктимологічної профілактики, тобто розробка окремих методик щодо різних видів кримінальних правопорушень, з обов'язковим врахуванням віктимологічної складової.

Враховуючи віктимологічну детермінацію частини злочинних посягань, виділяються такі тактичні напрями віктимологічної профілактики:

а) виявлення та усунення обставин, які здійснюють зовнішній вплив на суспільство та сприяють формуванню в окремих його членів якостей підвищеної віктимності, вража пропаганда, залякування населення і т. ін.);

б) максимальне використання захисних можливостей потенційних жертв, що може бути досягнуто шляхом організації відповідної цілеспрямованої виховної роботи та різних практик навчання як індивідуального, так і групового;

в) удосконалення діяльності збройних формувань, правоохоронних органів, їх переорієнтування на цільову роботу «від потенційного потерпілого» жертви кримінального правопорушення [3, с. 176–177].

Отже, забезпечення сталого рівня віктимологічної безпеки населення, зокрема, під час війни, може бути досягнуто шляхом постійної реалізації комплексу соціально-економічних, організаційних, політичних, ідеологічних, військових, культурно-виховних, правових та інших заходів, спрямованих на усунення та нейтралізацію факторів, які сприяють процесу віктимізації населення.

Активне використання профілактичних можливостей категорій потенційних жертв кримінальних правопорушень потребує модернізації та розроблення нових тактичних прийомів, методичних схем щодо їх запобігання.

Список використаних джерел

1. Профілактика злочинів: підручник / О. М. Джужа, В. В. Василевич, О. Ф. Гіда та ін.; за заг. ред. докт. юрид. наук, проф. О. М. Джужи. Київ: Атіка, 2011. 720 с.
2. Чеханюк Л. В. Вдосконалення законодавства України щодо захисту жертв насильства у сім'ї. *Право України*. 2007. № 6. С. 119–125.
3. Корнякова Т. В., Соколенко О. Л., Юзіков Г. С. Віктимологічне моделювання у системі заходів забезпечення кримінологічної безпеки суспільства: монографія. Дніпропетровськ: Ліра, 2016. 219 с.

Дудоров Олександр Олексійович,
професор кафедри кримінально-правової
політики та кримінального права навчально-
наукового інституту права Київського
національного університету імені Тараса
Шевченка, доктор юридичних наук,
професор
Задоя Костянтин Петрович,
професор кафедри кримінально-правової
політики та кримінального права навчально-
наукового інституту права Київського
національного університету імені Тараса
Шевченка, кандидат юридичних наук,
доцент

ПРО СПРОБУ ПРИРІВНЯТИ КОРУПЦІЮ ДО ДЕРЖАВНОЇ ЗРАДИ (НОТАТКИ НА ПОЛЯХ ЗАКОНОПРОЄКТУ)

Влітку минулого року НАЗК опублікувало звіт результатів 3-го національного опитування населення та представників бізнесу для комплексної оцінки корупційної ситуації в Україні. За даними опитування населення, корупція посіла 3-тє місце (після високої вартості життя і воєнних дій) серед основних проблем, перелік яких пропонувався респондентам. За даними ж опитування представників бізнесу, корупція посіла 2-є місце (більше 70 % вітчизняних підприємців вважають її дуже серйозною проблемою) [1, с. 5]. За всієї значимості різноманітних аспектів протидії та запобігання корупції первинним (за логікою речей) є і повинен бути матеріальний